

Protocol

dalla seduta dil cussegl da vischnaunca,
venderdis, ils 24 da mars 2017: allas 20.15 – 22.15
Liug: Casa Communal

Presidi: Christoph Berger

Actuar: Paul Duff

Presents:

a) Cussegl	Stefan Columberg
Mario Flepp
Rita Huonder-Tenner
Admir Jasarevic
Giusep Lozza
Helga Probst-Linder	Edgar Durschei
Anna Maria Genelin
Wendelin Jacomet
Christian Loretz
Armin Manetsch
Livio Zanetti
b) Suprastonza	Robert Cajacob
Victor Flepp
Iso Mazzetta	Clemens Berther
Jris Lombris
c) Perstgisas:
Cussegl	Armin Berther	Adrian Deflorin
d) Hosps	16	

Plaid d'avertura entras il president

Sustener il personal

Jeu crei personalmein buca che l'adattaziun dallas plazzas tier la vischnaunca sa dar grondas discussiuns. Dil cantun anora vegnan biars process pli cumplai ed adina novas prescripziuns dil cantun anora han augmentau la lavur considerablamein. Sco nies president communal, Robert Cajacob, ha gia informau nus all'entschatta da quei onn drov'ins quella piazza en suprastanza per descargar la direcziun ch'ei suronn surcargada.

Cun pli bia occurrenz en vischnaunca crescha era la lavur dil manteniment. Che nus astgein menar dubel la scoletta fa plascher. Ei muossa danovamein che Mustér ei in bi plaz per star per famiglias e nus havein da sustener e promover talas tendenzas, ils affons ein il futur dalla vischnaunca.

Sustener il commerci

Avon 10 dis ha giu liug la radunonza da primavera dils impressaris da construcziun dalla Surselva cheu a Mustér. Sco en auters secturs ston era ils impressaris da construcziun cumbatter per emprendists. Dall'entira Surselva dat ei l'auter onn mo 5 emprendists da miradur che frequentan la scola professiunala a Glion. Daco ch'ins vegn buca da tarmetter 5 emprendists da Cuera a Glion per mantener quella classa a Glion, ni daco ch'ins fa insumma buca tals patratgs saiel jeu sco president dil cussegl da vischnaunca buca capir. Engiu vai adina, ensi plitost mai.

Il depot da locomotivists a Mustér ha pil mument fatg naufragi. Forsa ei il temps per anflar aschi biars interessents staus memia cuorts, ni forsa han ins buca sefatg en l'impurtonza da quella schanza unica? Ni vesan aunc buca tuts la problematica che nus havein da cumbatter per mintga piazza?

Il president dil commerci grischun ha fatg ina buna cumparegliaziun: 10 plazzas per Mustér ei sco sche Google vegness a Turitg.

Nus vein oz la pusseivladad da far la basa ch'ina fatschenta sa vegnir a Mustér. Ord miu punct da vesta vein nus da nezegiar mintga schanza da far Mustér pli ferm e pli gronds.

Nus savein buca prender risguard sin vischnauncas vischinontas che lessen buca semetter cun nus sin via. Nus vein da cumbatter per mintga piazza. Sustener nossas fatschentas e nossas interpresas cheu a Mustér ei la basa per nies futur!

Sustener il turissem

Cun grond plascher san ins mirar sco las lavurs pil niev Catrina Resort entscheivan! Cun crear 600 letgs per hosps vein nus era dad optimar las pusseivladads turisticas tier nus cheu a Mustér. Attracziuns pil turissem da stad e tier schliat'aura ein aunc buca sufficientamein avon maun.

Ei dat bia caussas ch'ins vegn da far cun paucs raps. Tier in Center da sport han ins denton da prender bia enta maun per puspei corrispunder als giavischs dils hosps ed indigens. Ch'ils basegns dils hosps ein buca adina nos giavischs personals ei aunc buca per mintgin el vitg capeivel.

Forsa muossan las planisaziuns ch'ei drova in'ustria cun terrassa ch'ei pli attractiva ed era visibla pils turists motorisai che van normalmein mo sperasora. Cun ina pli attractiva ustria less ins buca concurrenzar las ustrias el vitg, denton motivar pli bia turists da tener eri tier nus e consumar tier nus. In attractiv Center da sport era sil sector culinaric sa buca esser ina concurrenz, plitost ina completaziun culinarica da quella buna gia existenta.

Sprein nus che la planisaziun vegn ad ademplir ils giavischs da nos hosps sco era da nus indigens.

Informaziuns

Mortori:

Ernst Huonder-Jacomet, naschius ils 23 da november 1930, morts ils 12 da mars 2017.

Naschientscha:

Norina Bigliel, naschida ils 12 da mars 2017, feglia da Seraina ed Adrian Bigliel.

Tractandas:

1. Protocol 2-2017/2020
2. Project per la sanaziun e cumpletaziun dil Center da sport e cultura: Credit da projectaziun (messadi nr. 2-2017/2020)
3. Revisiun parziala dil regulativ pil persunal communal (messadi nr. 3-2017/2020)
4. Zona da mistregn Pignola/Marias: Acquist da terren per promover l'economia (messadi nr. 4-2017/2020)
5. Revisiun parziala dalla planisaziun locala: Elecziun d'ina cumissiun preparatoria
6. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Christoph Berger

Paul Duff

Cussegl da vischnaunca 2017/2020
Protocol no. 3
Seduta dils 24 da mars 2017

1. Protocol

Protocol nr. 2-2017/2020

Il protocol ei vegnius tarmess tier per posiziun. Enteifer ils tschun dis fixai ei vegniu inoltrau neginas objecziuns.

Il protocol vegn **approbaus senza midadas**.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Christoph Berger

Paul Duff

2. Project per la sanaziun e cumpletaziun dil Center da sport e cultura: Credit da projectaziun. (messadi nr. 2-2017/2020)

Presentaziun:

Suprastonza:

Gerau Clemens Berther: Las lavurs d'architectura ein surdadas suenter l'analisa dallas offertas entras la cumissiun e consultaziun d'Andreas Isler, igl um dil fatg ed architect Aluis Huonder. Encunter quella surdada ei vegniu fatg recuors. Aluis Huonder haveva bein ina summa da honorar pli aulta, ils ulteriurs criteris ein stai decisivs e valetai tier sia offerta pli fermes che tier las autras

L'intenziun dalla surdada ei stada da buca piarder temps, aschia che la lavur savess entscheiver suenter la decisiun dil credit entras il cussegl ed eventualmein dil pievel. Las lavurs san denton vegnir iniziadas pér suenter la decisiun giuridica dil recuors. Las lavurs ein vegnidadas surdadas cun la resalva ch'il cussegl da vischnaunca approbeschi il credit.

La scol'aula HTW a Cuera evaluescha e cusseggia nua metter il focus tier la sanaziun dil CSC. En lur cussegliazion vegn risguardau la filosofia dil futur Hotel Acla da Fontauna sco era dalla vischnaunca. Il Hotel Acla metta il sport el center da sias activitads da menaschi.

Dil credit da frs. 185'000.-- per il studi dil program da spazi ein vegni duvrai frs. 35'000.--. Igl ei buca stau pusseivel d'alzar quella summa perquei che la planisaziun pertucca autras lavurs. Il project da planisaziun cuntegn ils cuosts totals digl architect, dils planisaders da sanitar sco era d'electronica e tecnica. Il detagl dat sclariment dallas lavurs da sanaziun e talas per installaziuns novas. Il cantun dat agid finanziel sulet per las caussas novas.

Discussiun:

Cussegl:

La summa dil credit ei zun aulta, tenor schazetg 1'000 uras à frs. 300.--.

Duess ins buca spitgar giu la decisiun dalla dertgira e far suenter il pass dil tractament en detagl? Astga igl architect ir vid la lavur gia ussa?

Suprastonza:

Igl architect astga buca luvrar vid il project avon la decisiun dalla dertgira.

La summa ei calculada per la sanaziun sin 6 milliuns francs. L'indemnisaziun digl architect sebasa sin la cefra SIA. Nus havein quintau per la projectaziun cun 2'000 uras à frs. 100.--.

Cussegl:

Malgrad il bien e detagliu messadi dat ei damondas. Il concept dil studi cuntegn in «Erlebnisplan». Con da quei concept ei cunteniu el project? Tgei criteris ein stai decisivs per la surdada?

Suprastonza:

Il cantun pretenda il studi dalla HTW. Quel sebasa sils fatgs existents e giavischai el futur dalla vischnaunca, dil Hotel Acla e dalla Reka. Tut denton san ins buca realisar ord motivs finansials. Il focus sport ei in magnet che Mustér ha gia oz. Sport ei prevenziun per biaras caussas. Ils cuosts per il studi dalla HTW ein fixai sin frs. 12'800.--.

Cussegl:

Cun la decisiun dil credit e la decisiun giuridica san las lavurs vid la sanaziun entscheiver gia 2018. Co san las sinergias cul Hotel Acla vegnir risguardadas, ein lur planisaziuns gia avon maun sin quei termin?

Il concept dil CSC metta il focus sil sport. Ton impurtont ein era pusseivladads per famiglias ed ulteriuras activitads. Dapresent porscha il CSC in minimum en quellas direcziuns.

Co ein las prescripziuns vegnidas tenidas en tier las offertas? Con pli cara ei l'offerta dil architect Aluis Huonder enviars il recurrent? Tgei schabegia sch'il recurrent gudogna siu recuors?

Vegn il plaz da termagliar ordaviert era integraus ell'evaluaziun dalla sanaziun?

Suprastonza:

Il contact dalla suprastonza cul Hotel Acla ei avon maun. Professor Andreas Deuber ei cusseglader dil project CSC per la vischnaunca sco era tier il niev concept dil Hotel Acla, quei che favorisescha la sinergia. Il concept vegn a mussar il basegns dil niev CSC. Famiglias ei in impurtont factur el studi e concept.

Pliras offertas eran buca cumpleinas e cheutras sclaussas. L'offerta dil secund era frs. 268'000.--, Aluis Huonder ha offeriu frs. 309'000.--. Ils auters facturs ein stai decisivs per la surdada. La damonda da credit ei tschentada aschia che las finanzas ein dalla vart segira.

La lescha da submissiun camonda tenor clars criteris la decisiun da surdada. Las pretensiuns damondan 100% prestaziuns, perquei decida buca sulet la summa sur dalla surdada.

Igl entir areal vegn integraus ell'evaluaziun.

Cusseglie Wendelin Jacomet pretenda cun proposta da votar punct per punct tier la decisiun e buca en globo.

Il cussegl accepta sia proposta.

Decisiun:

- a) *Il cussegl accepta d'abolir il credit da frs. 150'000.-- sut il conto 340.503.01 ch'era previus per l'elaboraziun d'in project cumplessiv **senza cuntervuschs ed abstenziuns.***
- b) *Il cussegl accepta da conceder in credit da projectaziun da frs. 375'000.-- per la sanaziun e completaziun dil Center da sport e cultura **senza cuntervuschs ed abstenziuns.***
- c) *Il cussegl accepta da suttametter il conclus davart il consentiment dil credit al referendum facultativ tenor art. 21 lit. c dalla constituziun communal **senza cuntervuschs ed abstenziuns.***

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Christoph Berger

Paul Duff

3. Revisiun parziala dil regulativ pil persunal communal (messadi nr. 3-2017/2020)

Presentaziun:

Suprastonza:

President communal Robert Cajacob entra sin la situaziun dil persunal da vischnaunca. Ei semuossan tendenzas positivs en vischnaunca. Las naschientschas creschan, quei che ha effectuau da crear ina 3. classa en scoletta. La situaziun da secundas habitaziuns ei favoreivla ed ei vegn baghegiu. Famiglias giuvnas secasan en vischnaunca quei che ha per consequenza ch'igl augment da scolars pretenda classas supplementaras e cheutras era dapli scolasts. Il pensum da lavur da 135% dil pedel ei buca sufficient. Cun occasiuns dalla sera, sonda e dumengia sigl areal dalla casa da scola ei siu engaschament da temps malregulus e las sururas s'emplan. Igl uffeci da baghegiar ei aschi surcargaus che la situaziun per il persunal ei leu nunsurportabla. Ina piazza supplementara tonscha buca per liquidar il pensum. Il directori communal sto adossar lavurs agl uffeci, planisaziuns localas dattan gronda lavur supplementara.

Discussiun:

Cussegl:

La lavur dall'administraziun ei buca adina veseivla denton da grond'impurtonza. Las publicaziuns el fegl official entras igl uffeci da baghegiar dattan mo ina pintga investa ella lavur da quel. Las aultas frequenzas en halla Cons ein legreivlas e pretendan igl augment dil pensum da pedel. In legreivel fatg ei il carschament da naschientschas che pretenda igl augment dil persunal da scoletta. Sche la RhB ha buca saviu scaffir plazzas novas hai tonaton dau novas per exempel tier la canorta Lumpazi cun treis plazzas cumpleinas e plazzas d'emprendissadi. Igl avegnir positiv empermetta plazzas novas el Catrina Resort, Pendicularas, Hotel Acla da Fontauna e perfin tier il CSC. La zona d'industria a Pignola ha medemamein potenzial. Quei tut pretenda era che la vischnaunca stoppi crear novas plazzas da lavur.

Ei igl emploiau digl uffeci da taglia mess en dil cantun? Per publicar la piazza nova drova ei in aschinumnau «Stellenbeschrieb». Tgei pensums cuntegn quel?

Suprastonza:

Il secretari da taglia ei emploiau communal. Partenent taxaziuns mida ei nuot els proxims tschun onns. Vischnauncas cun sut 1'000 taxaziuns da taglia ston dar giu quellas. Ellas san vegnir fatgas a Cuera ni en collaboraziun cun vischnauncas pli grondas. En quei cass sai era dar collaboraziuns tier nus.

Igl inserat per la nova piazza vegn fatgs tenor evaluaziun interna. El pertucca segir igl uffeci da baghegiar.

Cussegl:

Definir il profil e la incumbensa dalla nova piazza ei caussa dalla suprastonza. Sa il plan da plazzas vegnir integraus el preventiv? San ins sancziunar leu tuttas plazzas vegnentas?

La summa dil cuosts da persunal ei decidida per 2017. Oz vegn alzau il plan da plazzas, co vegn igl augment finanziel decidius? Il plan preveda ina piazza egl uffeci da baghegiar. Savein nus augmentar il plan per ina piazza supplementara egl uffeci da taglia en vesta dallas collaboraziuns vegnentas? Igl ei da tschercar il discuors cul cantun per crear quella piazza e tschentar al cussegl la damonda d'augment e conceder ina summa approximativa persunter.

La piazza digl uffeci da taglia vegn indemnizada dil cantun. Ei quella piazza integrada els 350% dil plan da piazzas? La piazza da 40% digl uffeci da baghegiar ei mai vegnida decidida entras il cussegl, l'assistenta va en cuort en pensiun. Stattan quels 40% vinavon el plan da piazzas? Co vegnan ils archivaders communal indemnizai?

Suprastonza:

Il plan da piazzas ei in fatg informativ per la populaziun. Igl ei meglier da definir mo la summa da cuosts da persunal el preventiv.

Igl ei grev da definir ina summa per l'occupaziun dalla piazza nova. Igl ei da definir pensum e profil dalla piazza e quels facturs decidan il cuost dil persunal. Plinavon savein buca cura che quella piazza vegn occupada. Per igl uffeci da taglia eis ei buca enconuschent sin tgei termin e schebein ei dat ina collaboraziun cun las outras vischnauncas. Sche quel vegn, pagan las vischnauncas ils cuosts per quei persunal supplementar.

Igl emploiau digl uffeci da taglia ei el plan communal e buca ina piazza cantunala. Ils archivars vegnan indemnizai cun frs. 20.-- per ura (buca sco communicau da seduta frs. 3'000.-- ad onn sco pauschala). Ils 40% dalla piazza d'assistenta digl uffeci da baghegiar vegnan buca occupai suenter che l'employada ei ida en pensiun.

Cussegl:

Sin proposta da cusseglier Edgar Durschei vegn la proposta dalla suprastonza amplificada el punct dus cun: *...e conceder la cumpetenzia finanziaria persunter alla suprastonza communal.* La proposta vegn **acceptada dil cussegl senza cuntervuschs ed abstenziuns.**

Ei vala ussa da crear las piazzas e sligiar il dilemma dalla situaziun dil persunal communal. Mustér crescha sin tuttas varts quei pretenda ina reacziun.

La piazza da 40% egl uffeci da baghegiar ei avon in temps vegnida discussiunada el cussegl da vischnaunca.

Decisiun:

Il cussegl approbescha la revisiun parziala dil regulativ pil persunal communal; da crear en connex cun la revisiun dil regulativ pil persunal communal supplementarmein suandonts pensums:

<i>Uffeci da baghegiar e survetschs technics</i>	<i>100%</i>
<i>Pedel</i>	<i>15%</i>
<i>Scoletta</i>	<i>100%</i>

e conceder la cumpetenzia finanziaria persunter alla suprastonza communal.
L'approbaziun succeda senza cuntervuschs ed abstenziuns.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Christoph Berger

Paul Duff

4. Zona da mistregn Pignola/Marias: Acquist da terren per promover l'economia (messadi nr. 4-2017-2020)

Muort conflict d'interess s'absenta cusseglier Edgar Durschei duront la tractaziun da questa fatschenta.

Presentaziun:

Suprastonza:

Gerau Iso Mazzetta declara la situaziun. Plirs acquists ella zona ein gia succedi entras la vischnaunca e plirs baghetgs ein construi sin quellas parcelas. Cun la cumpra vul la vischnaunca segirar e rinforzar la situaziun da contractivas cul cantun. Cunzun sch'ei mass per in'exzonaziun fuss ei d'avantatg che la vischnaunca ei possessura. L'interessenza da baghegiar ei avon maun quei ch'ei in avantatg per lezza e per la vischnaunca. La facultad finanziaria dalla vischnaunca vegn cun la cumpra buca tangada pertgei la vischnaunca vegn en possess dalla parcella.

Discussiun:

Cussegl:

Els onns vargai ei vegniu concediu credits e sbursau grondas summas per cumpra ed avertura dalla zona Pignola/Marias. Tochen oz ein sulet duas fatschentas baghegiadas ella zona. Ei fuss opportun che la suprastonza informass il cussegl els detagls dallas venditas futuras. Daco sto la vischnaunca contrahar cul cantun? Quei savessen possessurs privats era far sez. Co ein ils cuosts da scumiada da maun e dall'avertura reparti tier la cumpra?

Suprastonza:

Ei va per segirar ch'il cantun exzoneschi buca la parcella suenter che l'interpresa interessada ei seretratga ed ha buca baghegiou. La vischnaunca vul promover e rinforzar il mistregn e l'economia. Quei ein segns ed impuls pro activs per segirar il liug e la lavur.

President communal Robert Cajacob punctuescha che las contractivas ed ils detagls dallas cumpras ed affittaziuns segien caussa dalla suprastonza. Quellas vegnien fatgas cun la finamira da promover l'economia ed ein cuntegns da contracts e buca destinai per vegnir publicai. La suprastonza fa cheu lavur seriusa, conscienziusa e responsabla. Tonta fidonza sto ella haver per saver far sia lavur.

Decisiun:

Cun 10 vuschs persuenter e 2 abstenziuns decida il cussegl da:

- *Conceder in credit da frs. 342'000.-- per la cumpra dalla parcella 188, plan 2 cun ina surfatscha da 6'839 m² ella zona da mistregn Pignola;*
- *Plenipontenziar la suprastonza communal da vender ni conceder dretgs da baghegiar dil terren acquistau per ils cuosts effectivs e sut la cundiziun d'ina utilisaziun optimala sco era d'ina realisaziun immediata per ils projects;*
- *Suttametter quei conclus conform art. 21, lit. f dalla constituziun communal a referendum facultativ.*

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Christoph Berger

Paul Duff

5. Revisiun parziala dalla planisaziun locala: Elecziun d'ina cumissiun preparatoria

Presentaziun:

Suprastonza:

President communal Robert Cajacob: Las zonas dalla planisaziun locala ston vegnir surluvradas. Ei dat midadas dil territori enzonau ed adattaziuns dalla cefra d'utilisaziun. Plinavon ston ins quintar cun exzonaziuns egl avegnir. La cumissiun ha da preparar la revisiun.

Discussiun: negina

Decisiun:

Il cussegl **decida senza cuntervuschs ed abstenziuns** (ils proponi astgan era votar) d'eleger ella cumissiun preparatoria per la revisiun parziala dalla planisaziun locala sin proposta dalla suprastonza:

Mario Flepp, Christian Loretz e Livio Zanetti, cussegliers

Aluis Flepp, president Corporaziun d'aua Spina da vin

Aluis Huonder, architect

Robert Cajacob ed Iso Mazzetta, suprastonza communal

Esther Casanova, planisadra (protocol)

Ervin Maissen, uffeci da baghegiar (vusch consultativa)

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Christoph Berger

Paul Duff

6. Uras da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cussegl:

Sil plan d'actividad ein previ frs. 450'000.-- per la sanaziun dalla casa da scola e la piazza da scola. Con lunsch ein quellas lavurs avanzadas?

Co ei la substituziun reglada en suprastonza?

En quei liug vegn fatg in compliment per la buna lavur dalla suprastonza cun promover l'economia.

Suprastonza:

Las lavurs da sanaziun dalla piazza da scola ein discussiunadas en suprastonza. Dapresent ein biars projects tractai. Per discussiunar e terminar quels va la suprastonza dus dis en clausura. Culs projects ch'ei da priorisar sco uor val Aletta, Center da sport e cultura etc. eis ei buca stau pusseivel da tractar la sanaziun dalla scola. Ei tucca da haver pazienza en quella caussa.

La substituziun dalla suprastonza ei decidida sco suonda:

Iso Mazzetta ei vicepresident e substitut dil president communal; Clemens Berther ei substitut dad Iso Mazzetta; Victor Flepp ei substitut da Clemens Berther; Jris Lombris ei substituta da Victor Flepp; Robert Cajacob ei substitut dad Jris Lombris.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Christoph Berger

Paul Duff

Segnas, ils 27 da mars 2017